

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore Januar - April 2021. godine^(p)

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za period januar - april 2021. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 764,4 miliona eura, što ukazuje na pad od 4,6% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 135,2 miliona eura, a **uvoz** 629,2 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio veći za 18,3%, a uvoz manji za 8,4%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 21,5% i veća je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 16,6%.

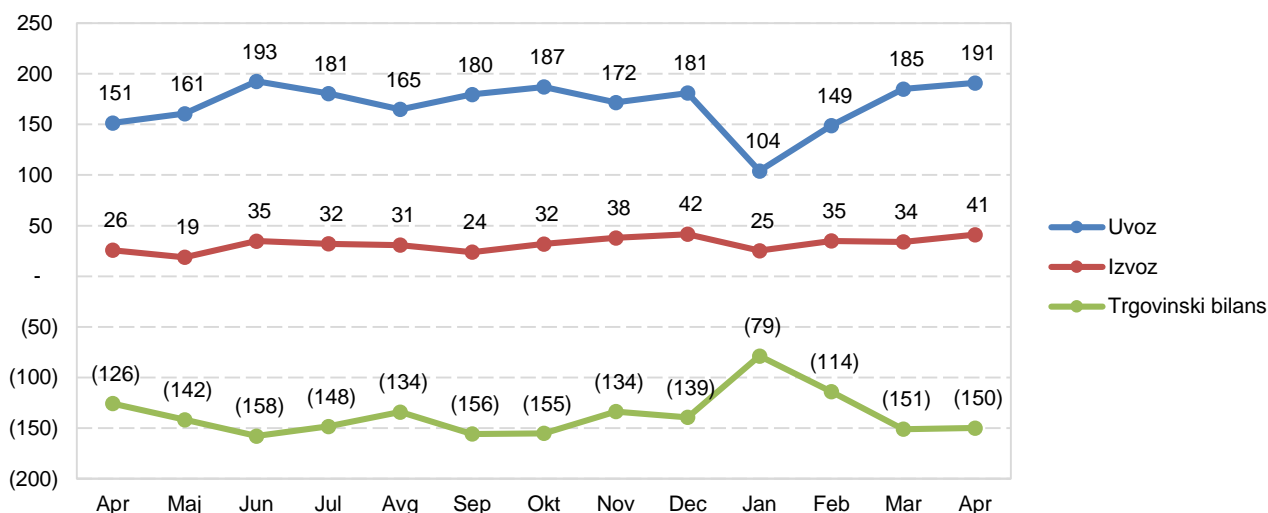
U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljeni **Mineralna goriva i maziva** (sektor 3), u iznosu od 42,5 miliona eura (koji čine: Električna energija - 40,0 mil. eura, Kameni uglj, koks i briketi - 2,0 mil.eura i ostalo).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljeni **Mašine i transportni uređaji (sektor 7)** u iznosu od 139,1 miliona eura (koji čine: Drumska vozila - 40,1 mil. eura, Električne mašine, aparati i uređaji - 32,2 mil.eura i ostalo).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u izvozu bili su: Srbija (37,4 mil. eura), Bosna i Hercegovina (11,8 mil. eura) i Slovenija (11,2 mil. eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (128,9 mil. eura), Kina (69,8 mil. eura) i Njemačka (66,6 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

^(p) – Preliminarni podaci

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima¹

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	SPOLJNOTRGOVINSKA ROBNA RAZMJENA	TRGOVINSKI BILANS
2020				
Januar	138 807	31 233	170 040	-107 574
Februar	191 250	29 939	221 189	-161 310
Mart	205 152	27 419	232 571	-177 733
April	151 434	25 693	177 127	-125 740
Maj	160 531	18 792	179 323	-141 739
Jun	192 536	34 786	227 322	-157 749
Jul	180 507	32 113	212 620	-148 395
Avgust	164 878	30 739	195 618	-134 139
Septembar	179 620	23 838	203 458	-155 782
Oktobar	186 945	32 064	219 010	-154 881
Novembar	172 008	37 893	209 901	-134 115
Decembar	181 502	41 618	223 119	-139 884
2021				
Januar	103 820	25 318	129 138	-78 502
Februar	149 062	34 901	183 963	-114 161
Mart	185 339	34 195	219 533	-151 144
April	190 953	40 786	231 738	-150 167

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ				IZVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Apr 2020		Jan-Apr 2021		Jan-Apr 2020		Jan-Apr 2021		Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2021
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
S V I J E T	100,0	686 643	100,0	629 174	100,0	114 284	100,0	135 200	-572 358	-493 974
Evropa	83,4	572 724	81,0	509 386	89,0	101 725	94,2	127 374	-470 999	-382 012
EU-27	45,8	314 281	43,9	276 024	44,5	50 912	39,2	52 995	-263 369	-223 028
CEFTA²	28,6	196 390	28,9	181 741	37,6	42 921	44,0	59 501	-153 470	-122 239
Afrika	0,4	2 785	0,3	1 693	0,8	883	0,9	1 242	-1 902	-451
Azija	13,9	95 302	16,1	101 056	9,5	10 914	3,4	4 559	-84 389	-96 498
Amerika	2,3	15 629	2,7	16 750	0,7	757	1,5	1 993	-14 872	-14 757
Okeanija	0,0	202	0,0	288	0,0	5	0,0	32	-197	-257
SAD	1,1	7 450	1,3	8 244	0,6	655	0,8	1 055	-6 795	-7 190
Kina	8,9	61 308	11,1	69 789	8,7	9 938	0,5	654	-51 370	-69 135
Rusija	0,3	1 931	0,4	2 533	0,2	254	0,6	819	-1 677	-1 713
Švajcarska	1,6	11 086	1,6	10 121	2,3	2 674	5,1	6 897	-8 412	-3 224
Japan	0,9	5 981	0,7	4 709	0,1	85	0,1	72	-5 896	-4 637
Turska	5,8	40 143	4,8	30 464	2,0	2 261	4,8	6 511	-37 882	-23 953
Brazil	0,4	2 636	0,5	3 015	0,0	0	0,0	12	-2 635	-3 003
Ujedinjeno Kraljevstvo	0,9	6 199	0,9	5 501	1,1	1 233	0,4	489	-4 966	-5 012

¹ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)² Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e³

u hilj. EUR

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ		IZVOZ		TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2021	Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2021	Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2021
SVIJET	686 643	629 174	114 284	135 200	-572 358	-493 974
EU-27⁴	314 281	276 024	50 912	52 995	-263 369	-223 028
Austrija	10 264	7 826	549	509	-9 715	-7 318
Belgija	7 625	5 425	182	217	-7 443	-5 208
Bugarska	4 454	3 286	235	266	-4 219	-3 020
Češka	9 930	6 662	7 793	6 750	-2 137	88
Danska	2 230	1 814	440	607	-1 789	-1 208
Estonija	111	115	7	20	-104	-95
Finska	831	1 229	6	2	-825	-1 228
Francuska	18 080	12 746	46	333	-18 034	-12 414
Grčka	33 448	25 142	1 740	5 136	-31 707	-20 006
Holandija	17 589	14 222	460	614	-17 129	-13 608
Irska	2 079	1 606	5	7	-2 074	-1 598
Italija	40 665	39 299	1 235	7 499	-39 430	-31 800
Kipar	96	46	18	60	-77	14
Letonija	296	211	0	0	-296	-210
Litvanija	268	227	45	0	-223	-227
Luksemburg	229	120	31	54	-197	-66
Mađarska	7 563	5 804	10 995	5 739	3 432	-65
Malta	4	2	203	158	200	156
Njemačka	65 033	66 623	5 277	5 706	-59 755	-60 917
Poljska	12 098	12 163	3 967	4 476	-8 131	-7 687
Portugalija	907	815	0	3	-907	-812
Hrvatska	37 476	34 887	815	948	-36 662	-33 938
Rumunija	7 317	7 617	230	124	-7 087	-7 493
Slovačka	2 092	2 065	3	463	-2 089	-1 602
Slovenija	13 737	10 546	15 405	11 246	1 668	699
Španija	16 521	10 595	360	1 246	-16 160	-9 349
Švedska	3 339	4 929	862	815	-2 477	-4 114
CEFTA	196 390	181 741	42 921	59 501	-153 470	-122 239
Albanija	12 229	12 113	3 210	3 988	-9 019	-8 125
Bosna i Hercegovina	42 526	30 608	5 455	11 842	-37 072	-18 765
Moldavija	54	62	0	0	-54	-62
Sjeverna Makedonija	8 829	8 392	1 284	1 197	-7 544	-7 196
Srbija	131 086	128 915	27 218	37 447	-103 868	-91 468
Kosovo	1 667	1 650	5 754	5 027	4 087	3 377
Ostale zemlje (izvan EU-27 i CEFTA-e)	175 971	171 410	20 451	22 703	-155 520	-148 707

³ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

⁴ Od januara 2021. godine, podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su isključeni iz podataka Evropske Unije. Podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su prikazani u tabeli 2.

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁵

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2021	Jan-Apr 2021 Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2021	Jan-Apr 2021 Jan-Apr 2020
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
0-9 UKUPNO	686 643	629 174	91,6	114 284	135 200	118,3
0 Hrana i žive životinje	141 326	127 155	90,0	6 769	6 944	102,6
00 Žive životinje	8 888	9 034	101,6	32	21	66,0
01 Meso i prerada mesa	34 138	25 790	75,5	4 208	4 475	106,4
02 Mliječni proizvodi i jaja	14 691	13 615	92,7	23	16	70,6
03 Ribe i prerađevine od ribe	3 991	3 726	93,4	6	69	300 ¹
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	22 428	18 620	83,0	139	119	85,7
05 Povrće i voće	23 381	20 466	87,5	1 086	1 098	101,1
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	3 185	3 274	102,8	29	27	91,2
07 Kafa, čaj, kakao i začini	9 490	10 449	110,1	679	689	101,4
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	6 490	7 782	119,9	543	362	66,7
09 Razni proizvodi za ishranu	14 644	14 399	98,3	24	67	280,2
1 Piće i duvan	17 415	18 012	103,4	3 812	5 637	147,9
11 Pića	13 613	12 788	93,9	2 902	2 705	93,2
12 Duvan i proizvodi od duvana	3 803	5 224	137,4	910	2 932	300 ¹
2 Sirove materije, sem goriva	13 951	7 312	52,4	25 819	25 877	100,2
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	0	0,0	571	651	114,0
22 Uljano sjeme i plodovi	681	767	112,7	4	14	300 ¹
23 Sirovi kaučuk	33	22	66,4	0	0	189,9
24 Pluta i drvo	2 047	1 155	56,4	7 210	7 008	97,2
25 Celuloza i otpaci od hartije	26	12	45,1	220	332	150,8
26 Tekstilana vlakna i otpaci	154	94	60,8	2	9	300 ¹
27 Sirova đubriva i minerali	1 162	1 191	102,5	362	387	107,0
28 Mineralne rude i otpaci metala	6 777	423	6,2	17 258	17 210	99,7
29 Životinjske i biljne sirove materije	3 070	3 648	118,8	192	266	138,9
3 Mineralna goriva i maziva	52 434	47 204	90,0	27 151	42 493	156,5
32 Kameni ugalj, koks i briketi	382	1 656	300 ¹	1 412	1 981	140,3
33 Nafta i naftni derivati	39 857	36 880	92,5	3 218	519	16,1
34 Gas, prirodni i industrijski	2 696	2 829	104,9	0	0	0,0
35 Električna enegrija	9 499	5 840	61,5	22 521	39 993	177,6
4 Životinjska i biljna ulja i masti	5 261	4 729	89,9	140	191	136,1
41 Životinjska ulja i masti	208	252	120,8	77	134	174,7
42 Čvrste biljne masti i ulja	5 023	4 446	88,5	44	32	72,3
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	30	31	104,1	20	25	128,2
5 Hemijski proizvodi	96 192	91 121	94,7	8 276	9 627	116,3
51 Organski hemijski proizvodi	745	732	98,3	16	12	75,1
52 Neorganski hemijski proizvodi	1 666	1 440	86,4	213	776	300 ¹
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	8 534	8 312	97,4	25	7	27,9
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	44 748	41 648	93,1	6 155	7 554	122,7
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	16 705	14 585	87,3	815	563	69,1
56 Đubriva (osim sirovih)	1 775	1 643	92,5	3	0	0,0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	1 330	1 453	109,3	22	48	219,2
58 Plastične mase u ostalim oblicima	10 304	9 651	93,7	477	438	91,8
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje pomenuti	10 385	11 657	112,3	551	228	41,4

⁵ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁶

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2021	Jan-Apr 2021 Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2021	Jan-Apr 2021 Jan-Apr 2020
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
6 Proizvodi svrstani po materijalu	123 576	106 781	86,4	27 783	27 020	97,3
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	61	109	179,2	0	20	0,0
62 Proizvodi od kaučuka	5 837	5 779	99,0	12	23	186,8
63 Proizvodi od plute i drveta	9 129	7 266	79,6	475	510	107,4
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	10 990	9 906	90,1	225	145	64,5
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	6 187	7 548	122,0	31	107	300 ¹
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	34 270	25 219	73,6	645	1 031	159,8
67 Gvožđe i čelik	19 818	20 196	101,9	3 960	3 881	98,0
68 Obojeni metali	6 190	4 825	77,9	21 467	20 291	94,5
69 Proizvodi od metala, nigdje drugo pomenuti	31 093	25 933	83,4	969	1 012	104,4
7 Mašine i transportni uređaji	147 928	139 113	94,0	11 421	12 333	108,0
71 Pogonske mašine i uređaji	3 438	1 874	54,5	144	127	88,0
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	17 224	14 868	86,3	701	3 476	300 ¹
73 Mašine za obradu metala	834	1 074	128,8	69	155	224,9
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	23 222	21 264	91,6	3 402	3 844	113,0
75 Kancelarijske mašine i za AOP	6 575	7 678	116,8	150	149	99,7
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	20 105	18 772	93,4	1 195	1 317	110,2
77 Električne mašine, aparati i uređaji	32 313	32 232	99,7	885	1 315	148,6
78 Drumska vozila	42 394	40 096	94,6	4 507	1 468	32,6
79 Ostala transportna sredstva i opreme	1 822	1 256	68,9	368	483	131,1
8 Razni gotovi proizvodi	88 545	87 694	99,0	3 112	5 077	163,1
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	9 713	4 413	45,4	92	133	144,3
82 Namještaj i djelovi	14 455	12 675	87,7	423	585	138,3
83 Predmeti za putovanja	2 052	2 014	98,2	28	50	179,4
84 Odjeća	18 351	21 968	119,7	402	719	178,9
85 Obuća	10 931	11 717	107,2	108	181	167,4
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	7 660	6 575	85,8	369	558	151,3
88 Fotoaparati, časovnici	1 505	1 929	128,2	27	45	167,2
89 Razni gotovi proizvodi	23 878	26 404	110,6	1 663	2 806	168,7
9 Proizvodi i transakcije, nigdje drugo pomenuti	15	52	300¹	0	0	0,0

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

⁶ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 5. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku Kombinovane nomenklature⁷

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2021	<u>Jan-Apr 2021</u> <u>Jan-Apr 2020</u>	Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2021	<u>Jan-Apr 2021</u> <u>Jan-Apr 2020</u>
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
I - XXI UKUPNO	686 643	629 174	91,6	114 284	135 200	118,3
I Žive životinje i životinjski proizvodi	52 086	43 405	83,3	2 661	3 083	115,9
II Povrće	36 113	30 885	85,5	1 309	1 263	96,5
III Životinjske ili biljne masti, ulja i voskovi	5 764	5 368	93,1	64	57	89,9
IV Pripremljena hrana, pića, duvan	74 070	74 760	100,9	6 883	8 649	125,7
V Mineralni proizvodi	64 671	57 037	88,2	41 088	50 013	121,7
VI Proizvodi hemijske ili srodne industrije	92 007	80 970	88,0	7 783	9 146	117,5
VII Plastika, guma i proizvodi od gume	28 273	28 611	101,2	896	1 175	131,1
VIII Sirove kože, koža i krzno	2 872	2 355	82,0	619	738	119,1
IX Drvo, proizvodi od drveta, korpe, drveni ugalj, pluta	11 234	8 529	75,9	7 684	7 518	97,8
X Materijali i proizvodi papirne industrije	11 099	10 388	93,6	1 148	1 290	112,3
XI Tekstil i tekstilni proizvodi	22 793	28 182	123,6	413	811	196,4
XII Obuća, kape i modni dodaci	11 763	12 591	107,0	111	191	172,3
XIII Proizvodi od kamena, gipsa, keramički proizvodi, stakleni proizvodi	24 017	17 374	72,3	652	1 041	159,6
XIV Biseri, drago kamenje i metali, kovanice	1 891	1 199	63,4	4	53	300 ¹
XV Bazni metali i proizvodi od osnovnih metala	57 390	51 683	90,1	30 081	35 232	117,1
XVI Mašine i mehanički uređaji, električna oprema	102 984	95 604	92,8	6 760	10 220	151,2
XVII Vozila i prateća transportna oprema	45 146	42 214	93,5	4 925	2 129	43,2
XVIII Optički, medicinski i mjerni instrumenti, satovi	11 109	11 344	102,1	448	753	168,0
XIX Oružje i municija	643	991	154,1	123	852	300 ¹
XX Razni proizvodi	30 693	25 640	83,5	624	979	156,9
XXI Umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti	27	46	170,5	7	8	110,9

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

⁷ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od značaja za kreatore ekonomske politike, kao i za donosiocje odluka. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa, statistike nacionalnih računa, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, kao i preduzećima za istraživanje tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „*European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods*“, vezane za EXTRASTAT:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010,
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Nazivi zemalja su u skladu sa Geonomenklaturom koja se primjenjuje u Evropskoj statistici spoljne trgovine robama.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom.

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom.

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), 4. revizija. Šifra svakog klasifikovanog proizvoda je takva da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri cifre– grupu, četiri cifre– podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremila:

Tatjana POPOVIĆ

contact@monstat.org
